

**OP DE
RAND
VAN HET
NIETS**

CORINNE DUYVIS

Vertaling Angelique Verheijen

Harper
Collins
Young Adult

HarperCollins Young Adult is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam

© 2016 Corinne Duyvis
Oorspronkelijke titel: *On the Edge of Gone*
Vertaling: Angelique Verheijen
Omslagontwerp origineel: Chad W. Beckerman
Omslagontwerp Nederlandse editie: Wil Immink Design
Omslagbeeld: Wil Immink Design/iStock

Zetwerk: Mat-Zet B.V., Soest
Druk: CPI Moravia Books s.r.o

ISBN 978 94 027 2300 7
NUR 285
Eerste druk maart 2017

Originele uitgave verschenen bij Amulet Books, een imprint van ABRAMS, New York, United States of America

© Nederlandse uitgave: HarperCollins Holland
HarperCollins Holland en Harlequin Holland zijn divisies van Harlequin Enterprises Limited
www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Alle in dit verhaal voorkomende personen zijn ontleend aan de fantasie van de schrijver. Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

Voor mijn moeder:

Ik zou een boek kunnen vullen met alle redenen om je dankbaar te zijn.

Misschien heb ik dat op een bepaalde manier ook wel gedaan.

Hou van je.

HOOFDSTUK I

De eerste keer dat mijn toekomst verdween was op 19 juli 2034. Een halfuur nadat ik van plan was geweest om te vertrekken was ik nog steeds in dierenasiel het Tussenstation. De kater die een maand geleden was binnengebracht had het eindelijk aangedurfd om op mijn schoot te kruipen, en ik wilde hem niet afschrikken. Mam zou het eten niet klaar hebben, en ook Iris was vast nog niet thuis, dus het maakte niet uit hoe laat ik wegging.

Voorzichtig aaide ik de vacht van de kater. Onder mijn hand werd aarzelend gesponnen.

‘Goed zo,’ fluisterde ik. ‘Hé, niks aan de hand. Zie je nu wel? Mensen zijn helemaal niet zo eng.’ Ik bleef fluisteren tot ik de deur achter me hoorde kraken. De kater was al van mijn schoot gesprongen voor ik mijn hoofd had omgedraaid.

‘Denise,’ zei John verbouwereerd. ‘Je bent er nog.’

Ik wees op het hok van de kater. De kat zelf was nergens te bekennen, al durfde ik te wedden dat hij in de hoek van de kooi in zijn doos zat, plat tegen de bodem en veilig uit het zicht. ‘Hij kwam op schoot. We gaan vooruit.’ John was ongeveer van mijn leeftijd – een vrijwilliger net als ik, niet mijn baas. Toch aarzelde ik en vroeg: ‘Zou ik hier niet moeten zijn?’

‘Ik nam aan dat je naar huis was gegaan voor de aankondiging.’

‘De aankondiging.’ Ik knipperde verbaasd met mijn ogen. ‘O, ja. De aankondiging was vandaag.’

Ik volg het nieuws niet zo goed als ik zou moeten doen, maar de datum van de aankondiging was al dagen overal te lezen, op reclameborden en op online nieuws-tickers. Je zag hem zo vaak dat hij zelfs mij was opgeval-
len.

Tijdens de lunch had ik er nog aan gedacht. Daarna moest ik hokken schoonmaken.

‘Ja, het is net afgelopen. Ze praten nog na. Maar de aankondiging zelf, heb je daar helemaal niets van gezien? Heb je geen herinnering gekregen op je tab?’ John maakte zich anders nooit zo druk.

‘Ik heb mijn tab afgedaan. Sommige katten zijn er bang voor.’ Ik kwam overeind uit mijn stoel en wees naar de armband op de tafel in de hoek. ‘Ik kijk thuis wel.’

Mijn rug deed pijn omdat ik zo lang had stilgezeten. Ik had geen vin durven verroeren uit angst dat ik de kater weg zou jagen. Hij had er de hele tijd gespannen bij gezeten en duwde zijn pootjes in mijn benen, klaar om weg te springen. Ik vroeg me af of ik hem morgen weer op schoot zou kunnen lokken.

‘Het is...’ John stak zijn hand naar me uit, maar bedacht zich. Hij liet zijn arm weer zakken.

‘Het is belangrijk,’ zei ik. Het was half een mededeling, half een vraag. Hij zei niets.

‘Het is belangrijk,’ herhaalde ik. Zo had ik John nog nooit gezien. Ik wist ineens hoe de kater zich moest hebben gevoeld: nerveus, afwachtend.

‘Het ging over een komeet,’ zei hij.

In de verte hoorde ik honden blaffen. Ik wist dat ik iets moest zeggen, dus ik zei: ‘O?’

Ik begreep het nog niet.

Maar een halfuur later zat ik met mam op de bank en hoorde ik de aankondiging zelf. Daarna ging ik online, en ik las en las en las. Toen begreep ik het, en bij ieder woord voelde ik me kleiner worden.

Dit is de tweede keer dat mijn toekomst verdwijnt: het is 29 januari 2035 en ik geef het op.

Ik sta bij dezelfde bank waarop ik een halfjaar geleden tijdens de aankondiging zat. Met mijn ogen volg ik mam, die van kamer naar kamer scharrelt, en hier een laasje opentrekt en daar een kast doorzoekt.

‘We zijn te laat,’ zeg ik.

‘We hebben nog een uur!’ roept ze vanuit de keuken.

‘Veertig minuten.’

Eenenveertig, wil ik zeggen. Hoe dan ook, we zijn te laat. We mogen dan nog eenenveertig minuten tot het vroegst mogelijke moment van de inslag hebben, maar de tijdelijke schuilkelder die ons is toegewezen ligt op vijfenveertig minuten rijden van Amsterdam, en dankzij mam hebben we iedere bus die ons erheen had kunnen brengen gemist.

Zelfs als de wegen vrij zijn en de auto het onderweg niet begeeft, zijn we te laat.

Mijn wangen zijn alweer opgedroogd na mijn paniekaanval. Mijn hart klopt weer langzamer; mijn keel is niet langer rauw van mijn geschreeuw dat we moeten *gaan*, dat we *nu* weg moeten en dat de wereld *vergaat* en dat we *doodgaan* en hoe kan ze nu zo *normaal* doen –

En nu zijn we te laat.

‘Het komt wel goed,’ zegt mam. ‘Ze sluiten ons echt niet buiten. En de komeet komt misschien wel later. Ze zullen de inslagtijd vroeg hebben geschat, lieverd. Om een veilige marge te hebben. We gaan over... Over tien minuten.’

Dat beloofde ze me een halfuur geleden ook al.

‘Tien minuten,’ zegt ze weer. ‘Ik wil nog even op Iris wachten.’

Mam rent naar de voorraadkast. Die hebben we al leeggehaald, dus ik weet niet precies wat ze daar nu aan het doen is. We hebben alles dat bijna over de datum was geruild of opgegeten. De laatste crackers hebben we weggewerkt met de allerlaatste namaak-Nutella, die zo weinig smaak had dat het net zo goed hazelnootboter had kunnen zijn. De rest zit in onze rugzakken, of is veilig opgeborgen in de kluis in mams kast. We mogen maar één rugzak per persoon meenemen naar de tijdelijke schuilkelder.

Nadat we de schuilkelder weer hebben kunnen verlaten, zullen we hier terugkomen, in de hoop dat de kluis alles wat ons te wachten staat heeft overleefd, omdat wij anders niet overleven. Eerlijk gezegd heb ik daar hoe dan ook niet veel vertrouwen in. Het is geen grote kluis. Er kan maar weinig in.

Dat vormeloze *nadat* begint al over een paar dagen, en ik weet nog steeds niet hoe het eruit zal zien, behalve ‘slecht’. Niemand weet dat. De regering schetst mogelijke uitkomsten, Iris en ik hebben zo onze theorieën, maar we weten het pas als het is gebeurd.

Die onzekerheid vreet aan me.

Dit is wat ik wel zeker weet: de regering heeft ons een tijdelijke schuilkelder toegewezen en daar hadden we al moeten zijn. De komeetinslag zelf zouden we moeten overleven. Ik kan mezelf beter niet toestaan om verder vooruit te denken.

Ik laat me in de bank vallen. Ik ben de hele tijd naast de enorme rugzak aan mijn voeten blijven staan en heb mijn winterjas, waarin ik helemaal verdwijn, al aan. Ik had de hoop dat mijn moeder zou opschieten als ik overeind bleef. Als ik ga zitten begrijpt ze niet dat ik aan het wachten ben tot ze klaar is, en dan neemt ze zoals altijd de tijd. Die truc heb ik van Iris geleerd.

Maar we zijn te laat. Het maakt niet meer uit of mam zich haast.

Met mijn ellebogen op mijn knieën leun ik naar voren. Iris zou hier moeten zijn. Altijd als we op mam moeten wachten begint zij tegen haar te schreeuwen, of ze rolt achter mams rug met haar ogen om er een grapje van te maken. Ze stuurt tracks naar mijn tab en vraagt me wat ik vind van de Suripunkband die ze voor haar volgende festival heeft geboekt.

Ik blijf naar mijn voeten kijken. Die laarzen ken ik, maar de kamer om me heen niet meer. Er is te veel weg. We hebben geruild wat we konden. We hebben ingepakt wat we nodig hebben. De klok aan de muur staat stil, de batterijen zijn er al lang geleden uit gehaald. Ook de verwarming maakt geen geluid. De lampjes van de paar elektrische apparaten die we hebben zijn allemaal uit, omdat vanochtend eindelijk de stroom is uitgevallen. De elektriciteitscentrales zijn gesloten, net als zo'n beetje alles. Er is toch niemand meer om de boel op gang te houden, alle werknemers zullen inmiddels gevlucht zijn. Ze zijn dit continent, het aardoppervlak, ontvlucht in bootjes en hebben zich verstopt in enorme ondergrondse schuilkelders. Of ze zijn vertrokken met interstellaire arken, als ze de mazzel hadden om de loterij te winnen of als onmisbaar worden gezien.

Ik pluk aan de rand van de bank. Die is oud. De bekleding rafelt op een manier die bijna bevredigend is. Ik spreek uit wat ik al dagen niet kan zeggen: 'Mam, Iris komt niet.'

Ze blijft twee tellen zwijgen. 'Ze weet van het evacuatiebevel, lieverd. Ze doet ongetwijfeld wat ze kan om op tijd thuis te zijn.'

Het heeft nooit zin om met mam te discussiëren. Ze glimlacht op een manier die me het gevoel geeft dat ik niet serieus word genomen. Die glim-

lach zegt *mama weet wat goed voor je is, laat me het uitleggen, lieverd. Nee, ik vind het niet erg. Ik ben geduldig. Ik ben zo blij dat ik je deze dingen kan leren. Je kunt het niet helpen dat je het niet begrijpt.*

Maar ik zoek woorden bij elkaar en duw ze naar buiten. Mijn blik hou ik strak op mijn schoenen gericht. 'Iris zou twee dagen geleden al thuiskomen en je bleef maar zeggen dat ze op tijd zou zijn voor de evacuatie, maar ze is er niet. Als alles goed met haar was, dan zou ze hier zijn. We hebben tijd genoeg gehad om...'

Ik heb mam gesmeekt om naar België te rijden om Iris te gaan zoeken en haar mee naar huis te nemen. Mam weigerde. Ze zei dat ze Iris vertrouwde, dat er niets met haar aan de hand was, dat we niet genoeg benzine hadden. Daar hebben we een paar keer ruzie over gemaakt en ik heb steeds verloren. Ik heb geen zin in een herhaling. 'Er is iets met haar gebeurd,' mompel ik. 'Ze heeft ons niet op tijd kunnen bereiken. Misschien heeft ze in België een andere schuilkelder gevonden. Ze komt niet.'

Ik ben wel wijzer dan te suggereren dat ze dood zou kunnen zijn, want dat levert me hooguit die blik op die zegt dat ik het weer eens helemaal verkeerd zie. Dat zou me alleen maar kwaad maken omdat het niet waar is, ik zie het níét verkeerd. Het is heel goed mogelijk, want er zijn wereldwijd rellen, geweld en plunderingen geweest, en dat zou verklaren waarom Iris hier niet is. Ik snap niet waarom mam die mogelijkheid niet eens overweegt. Als ze dat zou doen, dan zou ze niet zo kalm zijn. *Ik* overweeg die mogelijkheid wel. *Ik* ben niet kalm. *Ik* raak iedere keer weer in paniek.

We zijn te laat, en Iris is misschien wel dood.

Ik ga van plukken aan de bank over op graven in de stof. Mijn vingernagels haken zich achter de gerafelde draden. Ik wil niet overstuur raken, want dan zit mam voor ik het weet naast me om sussende woordjes te fluisteren die niet helpen. Ik wil dat ze zich concentreert, zodat we hier weg kunnen. Te laat of niet, die schuilkelder is ons enige plan.

De deur van de voorraadkast kraakt. Daar staat ze, half afgeschermd door de deur. Nu de elektriciteit is uitgeschakeld, is er nauwelijks licht. Het is pas halverwege de middag, maar het is hartje winter en zwaar bewolkt zonder een straaltje zon. In het vage schijnsel dat door het raam naar binnen komt licht mams bleke huid nauwelijks op. Ik hoor iets van plastic knisperen in haar hand. Ze probeert er snel overheen te praten: 'Maar stel

dat we nu vertrekken en Iris komt over twee minuten? Wat als...? Ze schudt haar hoofd. Haar haar zwiept over haar schouders.

Iris weet waar de schuilkelder is, wil ik zeggen. Onderweg hiernaartoe komt ze erlangs. Misschien wacht ze daar wel op ons. Dat zou slimmer zijn dan eerst naar huis gaan.

Mam verplaatst haar gewicht van de ene naar de andere voet zodat het lijkt of ze heen en weer zwaait. Uit gewoonte kijk ik naar haar ogen, maar die staan helder. Ze zijn niet rood en hebben niet die typische pijnlijk-om-naar-te-kijken-glans die voor mij het signaal is om de deur van mijn slaapkamer dicht te doen en het daar verder uit te zitten. Ze is niet high. Wat er ook met haar aan de hand is, ze is er helemaal bij.

Ik wend mijn blik af voor ze kan merken dat ik kijk.

‘Tien minuten,’ zegt ze schor.

Ik knik, want het maakt toch niets meer uit.

Het plastic ritselt weer als ze bij haar rugzak gaat zitten en het zakje erin laat glijden. Ze denkt dat ze het onopvallend doet. Ze denkt dat ik het niet opmerk.

Ik doe net of dat waar is.

HOOFDSTUK 2

Tien minuten later staar ik naar het briefje dat we op de voordeur hebben achtergelaten voor Iris. Ik wacht tot mam naar buiten komt.

Het is stil. Ik ben gewend aan de schreeuwende kinderen van de burens, aan het gezoem van de lift en aan galmende voetstappen in het trappenhuis. Het is best mogelijk dat we de enige mensen in het gebouw zijn. Op ieder ander moment zou ik de rust heerlijk hebben gevonden, maar nu prikt hij, hij jeukt en irriteert, herinnert me eraan dat we te laat zijn en niet op de juiste plek.

Mam sluit de deur achter ons af. Haar hand blijft aarzelend op de sleutel liggen. Ik ben eraan gewend dat ze traag is en makkelijk afgeleid raakt, maar het is meestal niet zo erg als nu. Nu zijn we eindelijk buiten, en nu loopt ze nog steeds de boel op te houden?

Wat ik het ergste vind is dat ik niet weet hoe ik me moet gedragen. Ik heb gedaan wat ik dacht dat nodig was – ik heb me voorbereid, gediscussieerd, ik ben in paniek geraakt – maar mam is nu degene die het verkeerde script volgt. Ze blijft onuitstaanbaar kalm, en daardoor krijg ik iedere minuut sterker het gevoel dat ik iets overduidelijks over het hoofd heb gezien, dat ik de instructies heb gemist die iedereen heeft gekregen.

Mam is gewoon mam. Ik hoor het Iris bijna zeggen. *Het ligt niet aan jou. Het komt door haar.*

Maar daarmee weet ik nog steeds niet wat ik moet doen.

‘We zijn te laat,’ zeg ik, maar dat voelt als veel te weinig.

‘Ik ben gewoon...’ Ze laat de sleutel in haar zak glijden. ‘We komen snel genoeg weer terug.’

Pas als we de trap aflopen realiseer ik me dat ze afscheid aan het nemen was. De wereld buiten geeft me hetzelfde gevoel als de woonkamer: ver-

keerd. Iedereen die nu nog niet naar een permanente schuilplaats of een generatieschip is gevlucht zit ofwel in een tijdelijke schuilkelder, of heeft het evacuatiebevel genegeerd en zich ergens binnenshuis verschanst. Hoe dan ook, hierbuiten is niemand.

Al maanden neemt het aantal auto's op de wegen af. Garages zijn leger, parkeerplaatsen makkelijker te vinden. Niemand had nog zin om te gaan werken, dus de files namen eerst af maar kwamen weer op volle kracht terug toen iedereen op de vlucht sloeg.

Nu, vlak voor de inslag, is dit de situatie: een lege straat, waarop aan de overkant één enkele auto geparkeerd staat, en mam die de dop losschroeft van een van de jerrycans die ze naar beneden heeft gezeuld.

Het is niet veilig om meer benzine dan we denken nodig te hebben in onze auto te laten zitten. Op dit moment is een volle tank meer waard dan de auto zelf.

Uit gewoonte kijk ik naar links en rechts voor ik naar de overkant van de straat ren. Alles maakt een grijze indruk. Het wolkendek houdt ieder straaltje van de fletse winterzon tegen, dus ik kan naar boven kijken zonder bang te hoeven zijn dat ik mijn ogen beschadig. In de afgelopen weken konden we soms schepen zien opstijgen, silhouetten in de verte of knipperende stipjes hoog boven ons, maar de lucht is nu al dagen leeg. De schepen zijn allemaal vertrokken en de permanente schuilkelders zijn vol.

Mam heeft de auto al opengedaan, dus ik gooi onze rugzakken naar binnen. Ze zijn tot de rand toe gevuld met voedsel, kleren, filters, medicijnen, batterijen. *Het is niet genoeg*, zegt een stem in mijn hoofd. *We gaan dood*.

Ik denk dat die stem gelijk heeft, maar toch sluit ik hem buiten.

'Het komt wel goed,' herhaalt mam zonder enige aanleiding. Ze zet de volle jerrycan met benzine in de kofferbak en de lege ernaast, al zullen we die nergens bij kunnen vullen.

Grappig hoe snel je gewoonten ontwikkelt; we hebben deze auto pas twee maanden geleden gekocht, nadat de vorige was gestolen. Deze oude hybride was het enige dat we ons konden veroorloven. Toch is twee maanden lang genoeg om op de tast mijn gordel te kunnen vinden en hem zonder te kijken dicht te klikken. Ik zit zelfs bijna lekker.

Ik veeg over mijn tab, die stevig om mijn pols sluit. In de lucht vlak boven het apparaat licht de tijd op. We hebben achtentwintig minuten. Ik zou

de batterij moeten sparen en mijn tab niet zo vaak moeten checken. De regering heeft ons aangeraden om onze tabs helemaal uit te zetten, en ze alleen in te schakelen om informatie op te zoeken in gedownload databases en om de lucht of het water te testen, maar dat kan ik niet opbrengen. Iris kan nog steeds bellen.

De oude telefoonbedrijven zijn maanden geleden al dichtgegaan. Het internet is al langer dan een dag niet meer beschikbaar. Maar toch, dat kan veranderen. Ze kan bellen.

Ik heb het gisterenochtend met pap besproken, in een lang, laatste gesprek via onze tabs voor hij ondergronds ging in een schuilkelder aan de andere kant van de wereld. Als Iris nog leeft, heeft ze ook beschutting gezocht, in België of in de schuilkelder waarnaar mam en ik op weg zijn. Ze zal een veilig plekje hebben gevonden. Iris maakt makkelijk vrienden, en dat is precies de reden dat ze naar Luik is gegaan. Nog één laatste feest voor de wereld ten onder gaat.

Mam laat zich achter het stuur vallen. Terwijl ze de motor start rijdt er in de verte een auto voorbij, met zeker twee keer de maximumsnelheid. Het is de eerste auto die ik in uren heb gezien. We zouden dat voorbeeld moeten volgen en onze auto zo hard mogelijk moeten opjagen. Het einde van de wereld komt eraan, waarom staan we nog stil –

Mam knijpt in mijn hand. Mijn rug verstijft, maar ik wil geen tijd verspillen door me terug te trekken zodat een van ons excuses moet maken.

We draaien de weg op. Mam gaat steeds beter rijden. Toen ze voor het eerst de autodrive uitschakelde om benzine te sparen gingen we hortend en stotend vooruit, maar nu maakt de motor een regelmatig brommend geluid dat me doet denken aan de spinnende katten in het Tussenstation.

Ik kan nu niets anders doen dan wachten. Ik laat mijn vingernagels over de harde draden van de autogordel glijden. De draden zijn zo dicht geweven dat ze niet blijven hangen achter mijn afgekloven nagels zoals die van de bank. Het is stil genoeg om het geluid van mijn nagels te kunnen horen: een zacht *tzz-tzz*, heen en weer, alsof ik over mijn spijkerbroek of de banden van mijn schoolrugzak krab. Ik zorg dat het gelijk loopt met mijn ademhaling. Zo rijden we een paar minuten verder. Er is niets anders te horen dan de motor en mijn vingernagels.

Ik had nooit gedacht dat negenentwintig januari zo *banaal* zou zijn.